

FILMY ŚWIATA W POLSCE • POLSKIE FILMY W ŚWIECIE
WORLD CINEMA IN POLAND • POLISH CINEMA IN THE WORLD
CINE MUNDIAL EN POLONIA • CINE POLACO EN EL MUNDO

Agencja Promocji Mañana

Chełmska 21, 00-724 Warszawa, Polska

t/f +48 22 851 10 97, manana@manana.pl

POZDROWIENIA Z RAJU (Captive)

W KINACH
OD 28 WRZEŚNIA

Dystrybucja w Polsce
AP Mañana

reżyseria:
scenariusz:

zdjęcia:
muzyka:
obsada:

produkcja:
kraj produkcji:
wersja językowa:
czas trwania:
nagrody i festiwale:

Brillante Ma. Mendoza
Brillante Ma. Mendoza, Patrick Bancarel,
Boots Agbayani Pastor, Arlyn dela Cruz
Odyssey Flores
Teresa Barrozo
Isabelle Huppert, Katherine Mulville, Marc Zanetta,
Maria Isabel Lopez, Rustica Carpio
Swift Productions, Arte France, Centerstage Productions
Francja, Filipiny, Niemcy, Wielka Brytania
tagalska, angielska
120 minut
MFF Berlin 2012 – Konkurs Główny
Międzynarodowy Festiwal
Filmu i Muzyki Transatlantyk 2012

Pewnej majowej nocy 2001 roku obcokrajowcy przebywający na egzotycznej wyspie na południowych Filipinach zostają wyrwani ze snu. Grupa zamaskowanych mężczyzn z karabinami zabiera ich na barce daleko w morze. Do przerażonych ludzi dociera trudna prawda - zostali porwani. Wśród nich znajduje się francuska działaczka humanitarna Thérèse (w tej roli Isabelle Huppert).

Porywacze wznoszący okrzyki „Allah Akbar” przedstawiają się jako islamscy bojownicy powiązani z organizacją niejakiego Osamy bin Ladena. Oświadczają wielonarodowej grupie zakładników, że będą więzieni, aż ktoś nie zapłaci za nich okupu. Tak rozpoczyna się wielomiesięczna przeprawa grupy pojmanych przez dżunglę pod ciągłym ostrzałem filipińskiej armii. Głodni, nękanii przez zmienną pogodę i dzikie owady porwani będą zdani na łaskę porywaczy. Uwięzieni turyści wkrótce zrozumieją, że filipińskim żołnierzom, bardziej niż na ratowaniu im życia, zależy na zabiciu islamistów. Pewnego dnia słyszą w radio informację o atakach na World Trade Centre. Ogarnia ich przerażenie – są przekonani, że cały świat znalazł się w rękach terrorystów.

Nie tak wyobrażali sobie Filipiny. Każdy z nich marzył o raj. Znaleźli się w piekle, z którego nie ma ucieczki.

POZDROWIENIA Z RAJU to wnikliwe studium niewoli u progu XXI-go wieku. W swojej twórczości reżyser unika hollywoodzkich klisz. W jego najnowszym dziele paradokumentalny styl opartej na prawdziwych wydarzeniach historii sprawia, że widz obserwuje rzeczywistość z perspektywy zakładnika. Rozumie dezorientację i bezradność ludzi mających świadomość, że ich życie zależy od determinacji polityków, kaprysu porywaczy lub po prostu zwykłego szczęścia. Reżyser nie ilustruje z góry założonej tezy, lecz bezstronnie analizuje sytuację. Jak długo trwała

niewola zmienia psychikę porwanych i porywaczy? Mendoza pokazuje jednostkę w sytuacji ekstremalnej, zagubioną w absurdach współczesnego świata. Przed oczami Thérèse wciąż mieszają się piękno i groza. Z jednej strony w raju króluje cierpienie, z drugiej – zachwyt pięknem przyrody. W dżungli pojawia się legendarny rajski ptak Sarimanok, symbolizujący nadzieję na pokój na Filipinach – nadzieję, tak jak mit: piękną i ulotną.

Reżyser Brillante Ma. Mendoza o filmie:

POWSTANIE FILMU

Wydarzenia przedstawione w filmie POZDROWIENIA Z RAJU oparłem na wielu przypadkach porwań, które miały miejsce na Filipinach. Jednym z nich było wzięcie zakładników w kurorcie Dos Palmas na wyspie Palawan w 2001 roku, analizowałem także pozostałe porwania dokonywane przez grupę Abu Sayyaf i inne separatystyczne organizacje. Choć oficjalne raporty bardzo różnią się od siebie, wiadomo, że w okresie jednego roku na Filipinach miały miejsce częste napady, podczas których ponad 100 osób zostało porwanych, a następnie było przetrzymywanych dla okupu w wielu miejscach kraju. W okresie tym zginęły dziesiątki zakładników, żołnierzy oraz porywaczy. Mój film opowiada o jednym z takich wydarzeń. W trakcie pracy nad scenariuszem wnikliwie badałem wiele prawdziwych przypadków porwań dla okupu, słuchałem opowieści ocalonych, porywaczy, wojskowych oraz innych osób, które były świadkami zdarzeń lub w inny sposób w nich uczestniczyły. Około 25% filmu stanowią elementy fikcyjne – to głównie postacie oraz sceny, które były konieczne, by wzmocnić dramaturgię filmu.

PRZEPRAWA

Droga, jaką muszą pokonać bohaterowie filmu, jest bardzo podobna do trasy, którą przebyli porwani w Dos Palmas zakładnicy. Film rozpoczyna scena pojmania grupy osób w kurorcie, którą chciałem oddać jak najwierniej, dokładnie tak, jak to miało miejsce na wyspie Palawan. Stłoczeni na łodzi zakładnicy zostali potem przetransportowani na wysepkę Basilian na południu Mindanao przemierzając setki kilometrów przez Morze Sulu. W miejscowości Lamitan, po nieudanych negocjacjach pomiędzy armią a członkami Abu Sayyaf, wojskowi rozpoczęli

brutalne oblężenie kryjówki porywaczy. W efekcie terroryści przenieśli grupę zakładników w sam środek Parku Narodowego Basilian (region pokryty górami i lasem tropikalnym znajdujący się w sercu wyspy), gdzie kazali im się ciągle przemieszczać, by uniknąć ataków żołnierzy. Tak naprawdę nie kręciliśmy ani na wyspach Palawan, Basilian ani też na Mindanao – głównie ze względu na problemy logistyczne i kwestie bezpieczeństwa. Zdjęcia trwały 25 dni, kręciliśmy w różnych miejscach; w miejscowości Luzon i jej okolicach, a także w moim ogrodzie w Metro Manila.

KOLEJNOŚĆ ZDARZEŃ

Celowo kręciłem POZDROWIENIA Z RAJU zachowując chronologiczną kolejność zdarzeń; zaczynając od plaży w kurorcie poprzez podróż łodzią, oblężenie przez armię w miejskim szpitalu – aż po wyprawę w góry i ciągły marsz z jednego miejsca w drugie przerywany wymianami ognia z filipińskimi żołnierzami, aż do samego końca niewoli. Moim zadaniem było, żeby aktorzy poczułi strach oraz to “coś”, co jest esencją porwania, esencją bycia zakładnikiem. Chciałem, by jak najmocniej odczuli jak to jest być porwanym i w jaki sposób przeżywa się wydarzenia, które mają miejsce w niewoli. Udało mi się utrzymać chronologiczną kolejność scen manewrując delikatnie łańcuchem zdarzeń tak, aby dopasować go do gęsto usytuowanych plenerów. Podobnie jak w moich

poprzednich filmach, w POZDROWIENIACH Z RAJU zastosowałem paradokumentalną technikę filmowania. Opowiadaną historię kręciłem w prosty sposób, tak by pasowała do koncepcji filmu bardzo prawdziwego, który miał powstać z zebranych materiałów. Jeśli chodzi o format filmu, wybrałem najnowocześniejszą kamerę Alexa, rejestrującą materiał w jakości high-definition, ze względu na wygodę i precyzję odwzorowania – szczególnie podczas kręcenia scen w łodzi czy pościgów w dżungli.

ROZDZIELENIE AKTORÓW

Jeszcze przed rozpoczęciem zdjęć oddzieliłem aktorów grających porywaczy z grupy Abu Sayyaf od osób wcielających się w role zakładników. Zrobiłem to celowo – chciałem stworzyć kulturową barierę pomiędzy oboma grupami. Tak więc Isabelle Huppert, podobnie jak inni aktorzy, nigdy nie widziała swoich partnerów na planie, aż do pierwszego dnia zdjęć, czyli sceny porwania. Pierwszy raz zobaczyli się, gdy byli już w kostiumach.

ISABELLE HUPPERT jako THÉRÈSE BOURGOINE

Aktorka Isabelle Huppert wciela się w postać Thérèse Bourgoine, francuskiej wolontariuszki organizacji pozarządowej na wyspie Palawan. Oczami tej postaci widz obserwuje grupę Abu Sayyaf i porwanie jako takie. Choć doświadczenia Thérèse są fikcją, oparłem je na licznych opowieściach byłych zakładników, do których doratłem przygotowując film. Ich obserwacje pozwalają przyrzeć się muzułmańskiej tożsamości porywaczy, ich własnej interpretacji Koranu, a także ambicji, lękom i słabościom. Na wyspie Mindanao Therese widzi także dotkliwą biedę i brak edukacji w islamskiej społeczności.

KAŻDY JEST ZAKŁADNIKIEM

Abu Sayyaf to grupa islamskich separatystów, która działa w rejonie wyspy Mindanao na południowych Filipinach. O początku swojej działalności członkowie grupy deklarują, że walczą o niepodległość albo szeroką autonomię regionu w ramach Filipin. Organizacja przyznała się do wielu przypadków porwań, zamachów bombowych, zabójstw czy zbierania haraczu. Nie przedstawiam porywaczy z Abu Sayyaf w sposób jednowymiarowy. Mogą sprawiać wrażenie zwykłych facetów – czasami potrafią być zabawni, mogą się złościć lub być brutalni, a w pewnych okolicznościach nawet opiekuńczy czy współczujący. Jestem filmowcem, który zawsze stara się pracować jak dziennikarz. Próbuję pokazywać jak najwięcej stron danej sytuacji nie zważając na moje osobiste poglądy czy pobudki. Filmowiec nie powinien ingerować w prawdę. Nawet, jeśli prawda kłóci się z jego poglądami, bez względu na wszystko musi ją pokazać.

W żadnym wypadku nie próbuję bronić grupy Abu Sayyaf ani sprawy, o którą walczą. Nie próbuję też niczego usprawiedliwiać – w POZDROWIENIACH Z RAJU nie chodzi o pobudki Abu Sayyaf tylko o człowieczeństwo – o człowieczeństwo bojowników tej grupy, zakładników, a także wojskowych będących przedłużeniem rządu lub tak zwanego ustanowionego porządku społecznego. Myślę, że w filmie wyraźnie widać, dlaczego wybrałem taki temat. Pomimo kontrowersji i nierozwiązanego konfliktu, POZDROWIENIA Z RAJU pokazują wydarzenia w innej perspektywie udowadniając, że każdy jest zakładnikiem swojej sprawy.

FILMY ŚWIATA W POLSCE • POLSKIE FILMY W ŚWIECIE
WORLD CINEMA IN POLAND • POLISH CINEMA IN THE WORLD
CINE MUNDIAL EN POLONIA • CINE POLACO EN EL MUNDO

Agencja Promocji Mañana

Chełmska 21, 00-724 Warszawa, Polska
t/f +48 22 851 10 97, manana@manana.pl

SCENY WALK

Inscenizacje wymiany ognia były aranżowane tak, by jak najwierniej oddać prawdziwe potyczki pomiędzy bojownikami Abu Sayyaf a żołnierzami. Udało się to dzięki wskazówkom specjalistów bojowych z obu stron konfliktu. Kilkudziesięciu prawdziwych żołnierzy zostało wymieszanych z aktorami, wszyscy mieli też prawdziwą broń ze ślepymi nabojami. Znacznie łatwiej sprawić, by prawdziwi żołnierze z prawdziwymi karabinami odgrywali siebie samych przed kamerą niż wyszkolić aktorów, by realistycznie odegrali żołnierzy. Mimo to niektórzy aktorzy musieli tak czy inaczej przejść podstawowe szkolenie wojskowe, dzięki czemu wyglądali i zachowywali się jak prawdziwi wojskowi. Pod okiem kaskaderów uczyli się, jak odpowiednio się poruszać i chronić od upadków. Na planie było też obecnych kilku żołnierzy, którzy obserwowali, czy aktorzy wyglądają i zachowują się realistycznie.

ŻYCIE I PRZETRWANIE

Chciałem w tym filmie połączyć różne detale, które wiążą się z życiem i przetrwaniem. Scena prawdziwych narodzin dziecka została zaplanowana wcześniej i znalazła się w scenariuszu. Pokazana jako część oblężenia szpitala w Lamitan, w środku ciągłej wymiany ognia pomiędzy bojownikami Abu Sayyaf i żołnierzami armii filipińskiej, ma przypominać o ciągłości życia.

Nakręcenie sceny, w której wąż zjada kurczaka zajęło nam dużo czasu. Całymi godzinami czekaliśmy, by uchwycić ten moment, kiedy

wąż powoli połyka swoją ofiarę. Scena z pajakiem i siecią, która odzwierciedla wszelkie formy niewoli została sfilmowana w moim własnym ogrodzie w Mandaluyong City, w Metro Manila.

SARIMANOK

Sarimanok to mityczny ptak, bohater legendy ludu Maranaw na Mindanao. Przedstawiany jest z kolorowymi skrzydłami i pierzastym ogonem, a jego pojawienie się ma zwiastować szczęście. Podobno Sarimanok tak naprawdę pochodzi z islamskiej legendy - ten piękny i kolorowy ptak wydaje się symbolizować pierwotny świat oraz aspiracje ludności muzułmańskiej na ziemi. Na niespokojnym Mindanao uosabia dodatkowo złudzenie pokoju, ulotne i niedostępne jak mit, który reprezentuje.

FILMY ŚWIATA W POLSCE • POLSKIE FILMY W ŚWIECIE
WORLD CINEMA IN POLAND • POLISH CINEMA IN THE WORLD
CINE MUNDIAL EN POLONIA • CINE POLACO EN EL MUNDO

Agencja Promocji Mañana

Chełmska 21, 00-724 Warszawa, Polska

t/f +48 22 851 10 97, manana@manana.pl

BRILLANTE MA. MENDOZA, ur. w 1960r. na Filipinach to jeden z najciekawszych i najbardziej znanych twórców azjatyckiego kina ostatnich lat. Rozpoczął karierę jako dyrektor artystyczny na planie filmów pełnometrażowych, programów telewizyjnych, w przedstawieniach teatralnych oraz reklamach. Wkrótce filipiński twórca stał się jednym z najbardziej poszukiwanych dyrektorów artystycznych w świecie reklamy –

pod jego okiem powstały filmiki promujące wielkie korporacje międzynarodowe, takie jak McDonald's, Procter&Gamble, UNILEVER oraz wiele innych.

W 2005 Mendoza zadebiutował jako reżyser filmowy obrazem MASAHISTA, pokazanym na MFF Locarno 2005. W latach 2006-2007 nakręcił aż 5 filmów pełnometrażowych, które pokazywane były na międzynarodowych festiwalach filmowych na całym świecie zdobywając liczne nagrody. W 2008 w Konkursie Głównym MFF w Cannes znalazł się jego film SERBIS. Kolejny obraz Mendozy, KINATAY, na MFF w Cannes 2009 dał mu nagrodę dla Najlepszego Reżysera. Film zachwycił m.in. Seana Penna i Quentina Tarantino, którzy, razem z resztą festiwalowej publiczności, uhonorowali KINATAY 10-minutową owacją na stojąco. Cztery miesiące później tego samego roku jego kolejny tytuł, BABCIA, znalazł się na liście tytułów, które na MFF w Wenecji stanęły do walki o Złotego Lwa. Film został świetnie przyjęty i znalazł się w gronie festiwalowych faworytów.

FILMOGRAFIA:

2012	POZDROWIENIA Z RAJU, MFF Berlin 2012 - Konkurs Główny
2009	BABCIA, MFF Wenecja 2009 – Konkurs Główny
2009	KINATAY, MFF Cannes 2009 – Nagroda dla Najlepszego Reżysera
2008	SERBIS, MFF Cannes 2008 – Konkurs Główny
2007	TIRADOR, MFF Berlin 2008 – Nagroda Specjalna (Caligari Film Award)
2007	FOSTER CHILD, MFF w Cannes 2007 – sekcja <i>Quinzaine des Réalistes</i>
2007	PANTASYA
2006	THE TEACHER
2006	SUMMER HEAT
2005	MASAHISTA